

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

modestie autem communi prudentium consuetudini, & moribus, iuxta qualitatem suam personarum, status, & officii, Eundem in modum, quo S. Petrus dixit: ut mulieres temperarent sibi a nimio cultu vestimentorum, & seruirent Deo Spiritu quodammodo modesto, qui est in conspectu Dei loquax. Hic enim Spiritus qui prædictas quatuor partes amplectitur, animam repleti ingentibus spiritualibus diuitijs: iuxta illud Salomonis: sine Modestia timor Domini, diuitia gloria & vita. Quibus verbis quatuor ingentia Modestiae bona insinuauit, quæ præcipue quidem in caelo, sed in hoc etiam mundo dantur. Timor Dei scilicet castus, qui æternum permanet; virtutum diuitiarum gloria, & honor in conspectu Dei, Angelorum, & hominum; & vita beata pacifica, & quæta: eo modo quo paulatim iuxta nostrum Institutum explicabitur: præmissis, quæ de matrimonij statu sunt dicta.

§. 1.

MODESTIA in omnibus suis speciebus, nominatim autem in duabus ultimis, quæ huius virtutis nomen retinuerunt, est fidissima comes & loca Virginitatis & Castitatis, quemadmodum S. Apostolus insinuat in eo ordine, quo refert duodecim fructus Spiritus Sancti tres, n. ultimos ponit a Modestia, Continentia, Castitate. Spiritus n. sanctus, v. in Iustus proferat fructus Continentiæ, quæ sensuales passiones reprimat; & fructus Castitatis, quæ eandem iam sibi subiectas habet, inspirat fructus Modestiae: quæ simul est ornamentum & pulchritudo spiritualis animarum castarum propria; & protectio ac defensio sui ipsius contra hostium impugnationes. Et quemadmodum perfecta corporis pulchritudo ex eo oritur, quod omnes eius partes propriam habeant pulchritudinem, & proportionem cuique; & cuiuscunque; illarum turpitudine sine defectu, in causa est, cur corpus ipsum non sit plene pulchrum ac perfectum: ita spiritualis pulchritudo Modestiae oritur ex eo, quod omnes corporis partes & omnes sensuum actiones, & reliqui motus hominis exterioris suum seruent modum ac decetiam, statui suo, iuxta prudentiæ regulas, conuenientem. Ita ut oculi propriam habeant modestiam, dum aperiuntur, dum clauduntur, ac dum adspiciunt; lingua, dum tacet, dum loquitur, & in modo verba proferendi, suaque; sensa manifestandi; caput, manus, brachia, & pedes sua quoque; seruent modestiam in omnibus corporis motibus. Eandem quoque; compositionem ac decetiam seruent in vestibus, calceis, & reliquo ornatu, qui competit cuique; corporis parti. Hæc est pulchritudo, de qua celestis sponsus laudat sponiam in duobus capitibus libri Canticorum, discurrens per singulas eius partes. Et in altero eorum ita incipit: *b quam pulchra es amica mea, quam pulchra es oculis tuis columbarum absque eo, quod intrinsecus latet.* In altero ita ait, *c quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis, sicut Principis.* quasi dixerit, admiron, & obstupesco pulchritudinem & compositionem, quam in omnibus tui corporis partibus habes, à pedibus usque; ad caput. Pedes tui, decet-

b 1. Pet. 3. 40

c Pro. 22. 40

Tom 2.
Tra. 5. 6. 6.

I.
Modestia
comes virginitatis.
a Gal. 5. 23.

b Cant. 4. 1
c Cant. 7. 1.

ter-

ter sunt cooperiti, suosq; gressus quietè grauitè, & pulchrè dirigunt: cui tanquã simplicis colubæ sunt, modesti, verè cuncta. Et quãuis multum omnibus exterius cernatur: multò tamè plus est, q; intrinsecus latet. Quæ n. exterior corporis modestia magni sit faciendâ: multò tñ excellentior ac prestantior est interior sp̄itus modestia: quæ, vt superius dicebamus, dicitur in sp̄itu Dei locuples: & quomodo locuples non erit, quæ se cū adfert ordinè rectitudinè internarū omnium animæ facultatum, in omnibus cogitationibus, & affectibus? hoc n. non obtinetur, nisi perfecta virtutū omnium cōtentione. Ac propterea S. Thom. dixit, exteriorè modestiam procedere ex interioris hominis bona cōstitutione, & cōpositione; nec sine ea posse cōlari.

Modestia rectè est sicut sanitas, quæ prouenit ex recto ordine & proportionè humorū. Nam, quando illi bene sunt cōpositi, salus est perfecta: cuius indicia prodeunt ad ipsam faciè; & ex omnibus corporis affectionibus facillè cognoscitur; si autè illi perturbentur, vel solus vnus nō seruet suã proportionè: ille sufficit, vt sanitas deficiat. Cuius etiã externa indicia id produnt: igitur quando omnes animæ passionès benè sunt mortificatæ, & virtutū præsentia cōtinentur: si nim apparet ac præluet exterior modestia tantarū carū fructus: sed statim atq; interior illa cōpositio perturbatur: apparet quoq; ei⁹ signa exterius. Ac propterea dixit Eccl. e ex visu cognoscitur vir, & ex cursu facies cognoscitur sensatus, amict⁹ corporis, & visus dentium, & ingressus hominis enunciant de illo. Nam si hæc omnia externa ordinem & rectitudinè suã in omni loco, occasione, & tempore tenent: optima sunt signa, quod interiora bene sint ordinata & cōposita: si autem hæc ipsa externa turbantur, non rectè incedunt, indicium etiã sunt interioris animi perturbatio: nam squalis est arbor tales producit fructus, & ex illis illa cognoscitur.

SED vltèrius adhuc excellens hæc virtus progreditur: nã nō solum est bonorum operum fructus; sed simul est eorundè custos, & proteçtris; non tantum verò castitatis: quã instar thoracis cuiusdã ferrei, fortis, pulchri, valde splendens, ex omni parte protegit, ne hostium ictus, & globi eam deiciant. Illa pactum exequitur & gædium, quod pepigit Iustus cum oculo suo, vt nongitet quidè de virgine; hæc seipis spiritus aures suas, ostendens, se pungi, cū audiat impia verba; ori adhibet frænium, ne similia colloquia exeat; & lingua siquoddam adhibet pōdus, vt quidquid loquetur, benè prius perpendatur, ne pōderetur; cōpedes adhibet pedibus, ne in pratibus gressibus labatur; manibus inijcit, ne ad prauos tactus extendantur. Deniq; ita exteriorem hominem moderatur, & mortificat: vt interiori non adferat occasionem effundendi, & inficiendi; & ita vestitum, & corporis ornatum componit, vt sua nimietate, aut curiositate, neque gestanti, neque aspicienti detrimētum adferat. Quare Modestia est quiddam pulchritudinis correctiuum.

d 1. Pet. 3. 4.

2. 7. q. 168.
a. 1. ad 3.*Modestia
est quasi mo-
deratio hu-
morum.*

c Eccl. 19. 26.

*Mat. 7. 17.
Modestia
bonorum o-
perum cu-
stos.
g Job. 31. 1.*

h Es. 18. 28.

*Modestia
est correcti-
uum pulch-
ritudinis.*

solereque Deus utramque in suis sponſis coniungere : non ſolum ut illæ non impugnant; ſed etiam, ſe alij abantur, aut illas interurbate audeant. Nam ſi pulchritudo permouet cor eam aſpicientis: rara perſonæ pulchræ Modestia illud cohibet ac reprimi; ne dicere audeat, aut facere aliquid, quod offendat eam: quæ puritatem, & Modestiam præ ſe fert. Vtrumque fuit in Sacratiffima Virgine Domina noſtra cum ſingulari eminentia. nam (vt S. Thomas & alij Doctores aſſerunt) cum eſſet pulcherrima: ad eò tamen rara eius Modestia & compositio fuit : vt ex ipſo eius aſpectu homines permouerentur, & aſſicerentur ad Caſtiram; & ſi quas alias habebant tentationes; ipſo eius aſpectu conquieſcebant & componebantur: quem admodum S. Ambroſius pie perpendit, dicens: tanta erat eius gratia, vt non ſolum in ſe Virginitatem ſeruaret; ſed etiam ſi quos viſeret, integritatis in ſigne conferret. Et ita exiſtimo illam facere conſueuiſſe, quoties cum ſuo ſponſo Iosepho agebat; cuius caſtitas creſcebat magis, & profundius in eo radicabatur: cum illam aut aſpiceret, aut alloqueretur. Eandem excellentiam cum maſori a hoc exceſſu habuit Chriſtus D. N. qui, cum admirabilis eſſet pulchritudinis, ad eò tamen erat ſingularis & præcellens eius modestia, & iplendor ſanctitatis, ac diuinitatis, qui diuinam eius faciem ſuffundebat, vt à nemine vnquam inordinatè cõcupiſceretur, ſed honeſtatem potius infunderet omnibus, ipſum aſpicientibus. Quamuis autem modestiæ virtus per ſe ipſam ſolum non ſufficiat, (vt ait idem S. Thomas) ad rem adeo inſignem & excellentem præſtandam abſq; alio ſpeciali dono ipſam comitante; non tamen ipſa parum ad id cõducit. Ac propterea digna eſt quæ magno ſtudio procuretur.

§. II.

EX DVABVS his Modestiæ excellentijs, quibus ad eò ornatum & conſeruationem Caſtitaris iuuat ac promouet, ſequuntur alia non minoris momenti, & ad perfectionem noſtram, & bonum proximorum.

NAM imprimis, Modestia magnam adfert authoritatem & opinionem ei, qui illa præditus eſt: & propter eam diligitur, & in honore omnium eſt, ac veneratione, eò quòd indicium ſit egregiarum ipſius virtutum. Iuxta illud quod S. Iob de ſe ipſo dixit: *ſi quando ridebam ad eos, non credebant: & lux vultus mei non cadebat in terram.* voluit Eniſignificare: ſe in tanta veneratione fuiſſe apud omnes, ob Modestiam & grauitatem ſuam; vt etiam ſi quando coram eis rideret, non tamen aliquid de reuerentia, & veneratione diminuerent; nec id leuati alicui, ſed potius prudentiæ & grauitati tribuerent; aut occulto alicui myſterio, quòd ipſi non aſſequerentur. Quod verò dicit: *lux vultus mei non cadebat in terram,* propterea addidit: quòd nihil ipſe vnquam faceret, propter quòd non poſſet abſq; verecundia oculos ſuos in cælum eleuare; aut modeste eos aſpicere, quibus cū agebat. *Lux vultus* ſui appellat ipſam virtus

Modestia fuit in B. V. ſingularis, In 3. D. 9. c. 4. 1. q. 1. ad 4. Vido Suarez in 5. P. T. 2. 1. Diſp. 2. ſectio 2. Li. de Inſtitu. Virgi c. 7. Modestia in Chriſto maxima fuit.

ſuprà.

I.

II. Modestia authoritatem adfert homini. a Iob. 9. 24

Lux vultus eſt modestia grauis

Tem. 3.

T

mode